

ارائه معماری مفهومی و منطقی سیستم هوشمند مدیریت بهره‌برداری یکپارچه پیشنهادی در سامانه اتوبوس‌رانی شهر تهران

مرتضی خشایی پور، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی حمل‌ونقل، معاون مطالعات و برنامه‌ریزی سازمان حمل‌ونقل
و ترافیک شهرداری تهران

آرمین خطیب‌زاده، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی حمل‌ونقل، مدیر پژوهشی شرکت مهندسی مشاور بهین
تردد¹

محمد حسین زمانیان، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی حمل‌ونقل، شرکت مهندسی مشاور بهین تردد
غلامرضا طاهرنیا، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی حمل‌ونقل، سازمان حمل‌ونقل و ترافیک تهران

¹Armin.khatibzadeh.82@gmail.com, 09125150736

چکیده

سیستم‌های حمل‌ونقل همگانی با توجه به مشخصات عملکردی و کارکردی آن، طیف وسیعی از خدمات و سطوح سرویس را شامل شده که در این میان سامانه اتوبوس‌رانی با توجه به انعطاف بالای آن نسبت به بافتهای شهری و هزینه‌های زیرساخت پایین‌تر، از توسعه قابل توجهی برخوردار شده است. بخش بهره‌برداری سیستم اتوبوس‌رانی از اجزای مختلفی شامل شبکه و خطوط اتوبوس‌رانی، سیستم‌های مدیریت ناوگان، سیستم اطلاع‌رسانی و سیستم پرداخت کرایه تشکیل شده است. مدیریت توانان اجزای فوق، سیستم مدیریت بهره‌برداری یکپارچه اتوبوس‌رانی نامیده می‌شود که عملکرد بهتر سیستم اتوبوس‌رانی را به دنبال خواهد داشت. به عبارت دیگر سیستم مدیریت بهره‌برداری یکپارچه اتوبوس‌رانی با نگاهی جامع به تمامی اجزای فوق، به تنظیم و هماهنگی روابط بین آنها می‌پردازد. امروزه شهرهای بسیاری در نقاط مختلف جهان یکپارچه‌سازی سیستم اتوبوس‌رانی خود را در جهت بهبود عملکرد آن به مرحله اجرا درآورده‌اند. سئول و لندن به عنوان دو شهر توسعه یافته و سانتیاگو و تایپه به عنوان دو شهر در حال توسعه، از جمله شهرهای موفق در زمینه پیاده‌سازی سیستم مدیریت بهره‌برداری یکپارچه اتوبوس‌رانی به شمار می‌آیند. در این مقاله ضمن بررسی تجربیات این چهار شهر در این زمینه، سیستم مدیریت یکپارچه اتوبوس‌رانی برای شهر تهران در قالب معماری مفهومی و معماری منطقی ارائه می‌گردد.

کلید واژه: مدیریت بهره‌برداری یکپارچه اتوبوس‌رانی، معماری سیستم‌های هوشمند حمل‌ونقل، اصلاح سیستم اتوبوس‌رانی

